

فصل دوم

توضیحات و شرایط و ضوابط کلی پذیرش دانشجو و نحوه انتخاب رشته

مطالعه مطالب این فصل برای کلیه متقاضیان، الزامی است.

۱) شرایط و ضوابط پذیرش دانشجو:

۱-۱) شرایط عمومی و اختصاصی:

- داوطلبان باید واجد شرایط عمومی و اختصاصی مندرج در این دفترچه راهنما باشند.
- داوطلبان مرد از نظر مقررات وظیفه عمومی، نباید منعی داشته باشند.
- کلیه برادرانی که حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۵/۶/۳۱ در دوره‌های کاردانی (فوق دیپلم) دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و یا کاردانی پیوسته آموزششده‌های فنی و حرفه‌ای فارغ‌التحصیل می‌شوند و رشته تحصیلی آنها، به تأیید وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همچنین دانشگاه آزاد اسلامی، فاقد دوره کارشناسی ناپیوسته بوده و در مهلت یکساله بعد از اتمام تحصیل و قبل از اعزام به خدمت در این مرحله ثبت‌نام نموده‌اند، در صورت پذیرفته‌شدن در رشته‌های تحصیلی گروه آزمایشی ذریبط در مقطع بالاتر از کاردانی (فوق دیپلم) و با احتساب تعدادی از واحدهای دوره کاردانی (فوق دیپلم) در دوره بالاتر به نحوی که حداکثر طول مدت تحصیل آنان از کاردانی به مقطع بالاتر ۲ سال کمتر از طول مدت تحصیل طبق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در همان دوره تحصیلی باشد، قبولی آنان از نظر نظام وظیفه بلامانع خواهد بود. در غیر این صورت قبولی آنان لغو گردیده و برابر ضوابط آزمون‌های سراسری حق شرکت در آزمون و یا پذیرش دانشجو صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی سال آینده را نیز ندارند.

۱-۲) شرایط پذیرش دانشجو:

- داوطلبانی می‌توانند در این مرحله پذیرش شوند که:
- واجد شرایط ضوابط عمومی و اختصاصی مندرج در این دفترچه بوده و از نظر مقررات وظیفه عمومی منعی نداشته باشند.
- دارا بودن یکی از مدارک تحصیلی معتبر به شرح زیر:
- دیپلم کامل متوسطه برای داوطلبان نظام قدیم آموزش متوسطه.
- مدرک پیش‌دانشگاهی برای داوطلبان نظام جدید آموزش متوسطه و یا اخذ آن حداکثر تا پایان شهریورماه ۱۳۹۵.
- مدرک کاردانی (فوق دیپلم) دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و یا شاغل به تحصیل در دوره کاردانی که حداکثر تا ۹۵/۶/۳۱ فارغ‌التحصیل می‌شوند.
- مدرک کاردانی (فوق دیپلم) و یا شاغل به تحصیل در دوره کاردانی که حداکثر تا ۹۵/۶/۳۱ فارغ‌التحصیل می‌شوند (برای داوطلبان دارای دیپلم فنی و حرفه‌ای یا کاردانش که فاقد مدرک پیش‌دانشگاهی می‌باشند).
- تبصره: مدرک کاردانی دانش‌آموختگان دوره‌های کاردانی پیوسته، به جای مدرک پیش‌دانشگاهی ملاک عمل واقع می‌شود.
- در صورتی که داوطلبی یکی از شرایط فوق را نداشته باشد، حتی در صورت ثبت‌نام و انتخاب رشته و قرار گرفتن در ردیف قبول شدگان نهایی در این مرحله، قبولی وی «کان‌لم‌یکن» تلقی می‌شود و مؤسسات آموزش عالی محل قبولی از پذیرش او معذور خواهند بود. لذا به داوطلبانی که شرایط مورد نظر را ندارند و یا احتمال می‌دهند تا تاریخ مقرر مدارک فوق را کسب نمایند، تأکید می‌شود که به هیچ وجه در این مرحله شرکت نکنند.

۲) گزینش دانشجو:

۲-۱) روش گزینش دانشجو:

روش متمرکز:

- در این روش فقط معدل کتبی داوطلبان واجد شرایط ملاک و مبنای پذیرش قرار می‌گیرد و اسامی پذیرفته‌شدگان در یک مرحله و به طور یکجا اعلام می‌گردد. هر داوطلب با توجه به شرایط وی (از نظر سهمیه، بوم و ...) و بر اساس معدل کتبی دیپلم، به اولین کدرشته انتخابی که از نظر علمی برتری دارد (در مقایسه با سایر داوطلبانی که شرایط مشابه وی را دارند)، در صورت وجود ظرفیت معرفی می‌شود. به منظور اعلام اسامی پذیرفته‌شدگان، اقدامات زیر انجام می‌گردد:
- بررسی کدرشته‌های انتخابی داوطلبان و ذخیره کردن آنها به همراه سایر اطلاعات آنان.
- تعیین نقطه یا اولویت قبولی هر داوطلب با توجه به شرایط و وضعیت وی (از هر لحاظ) و مقایسه‌ای که بین هر داوطلب با دیگر داوطلبان با وضعیت مشابه وی انجام می‌گیرد.
- اعلام اسامی پذیرفته‌شدگان.

روش نیمه‌متمرکز:

- روش گزینش نیمه‌متمرکز، روشی است که اسامی پذیرفته‌شدگان نهایی به صورت قطعی و در یک مرحله اعلام نمی‌شود. در گروه آزمایشی علوم تجربی برای رشته‌های کاردانی: **اتاق عمل، بهداشت حرفه‌ای، بهداشت عمومی - بهداشت خانواده، بهداشت عمومی - مبارزه با بیماری‌ها، بهداشت محیط، تکنسین سلامت دهان، علوم آزمایشگاهی، مامایی، مدارک پزشکی و هوشبری دانشکده و یا دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی** که نیاز به اقدامات دیگری نظیر مصاحبه، معاینه و یا آزمون علمی جداگانه دارد، بعد از اعلام نتایج نهایی رشته‌های متمرکز و از بین آن دسته از داوطلبانی که کد اینگونه رشته‌ها را انتخاب کرده و در اولویت انتخابی قبل از این کدها در رشته متمرکز پذیرفته نشده‌اند، به صورت چند برابر ظرفیت گزینش صورت می‌گیرد. اسامی معرفی‌شدگان چند برابر ظرفیت برای انجام مراحل مصاحبه، معاینه، آزمون علمی و یا عملی اعلام می‌شود. در گزینش نهایی هر یک از رشته‌های نیمه‌متمرکز علاوه بر معدل کتبی، نتایج مراحل فوق مربوط به هر رشته نیز ملاک قرار داده می‌شود و اسامی پذیرفته‌شدگان نهایی اعلام می‌گردد.

- پس از انتشار فهرست اسامی پذیرفته‌شدگان نهایی رشته‌های متمرکز، فهرست اسامی معرفی‌شدگان هر یک از کدرشته‌های نیمه‌متمرکز تا چند برابر ظرفیت هر رشته با توجه به نمره کل از بین داوطلبانی که کدرشته یا کدرشته‌های مذکور را انتخاب نموده‌اند استخراج و اعلام خواهد شد. تبصره: آن دسته از داوطلبانی که در کدرشته متمرکز انتخابی، قبل از کدرشته‌های نیمه‌متمرکز پذیرفته شوند، در ردیف واجدین شرایط رشته‌های نیمه‌متمرکز به منظور استخراج فهرست معرفی‌شدگان رشته یا رشته‌های نیمه‌متمرکز قرار نمی‌گیرند.

- گزینش نهایی در هر رشته بر اساس نمره کل مربوط و با توجه به نتایج مصاحبه، معاینه و یا آزمون علمی و نتیجه بررسی صلاحیت‌های عمومی داوطلبان توسط دانشکده یا دانشگاه‌های علوم پزشکی، انجام و فهرست اسامی قبول‌شدگان نهایی استخراج و اعلام خواهد شد.

- پذیرفته‌شدن داوطلب پس از موفقیت در مصاحبه و معاینه و یا آزمون علمی و گزینش نهایی در هر یک از رشته‌های تحصیلی نیمه‌متمرکز دوره‌های روزانه، به عنوان یک نوبت از حداکثر دو نوبت قبولی برای وی محسوب می‌گردد.

تبصره ۱: این دسته از داوطلبان لازم است در تاریخ مقرر در رشته قبولی متمرکز ثبت‌نام و تحصیل نمایند.

تبصره ۲: در صورتی که برای مراحل گزینش رشته یا رشته‌های نیمه‌متمرکز معرفی شده اقدام کنند و در مراحل مختلف گزینش رشته یا رشته‌های مذکور پذیرفته شوند و فهرست اسامی آنان جزو پذیرفته‌شدگان نهایی رشته نیمه‌متمرکز اعلام گردد، قبولی قبلی آنان در رشته متمرکز لغو گردیده و با آنان همانند دانشجویان انتقالی رفتار خواهد شد.

نکته مهم: به آن دسته از داوطلبانی که در ردیف پذیرفته‌شدگان نهایی رشته‌های متمرکز شرایط خاص و یا رشته‌های دارای تعهد (مانند رشته‌های بومی) قرار می‌گیرند، توصیه می‌شود از ادامه شرکت در مراحل مصاحبه و یا آزمون علمی رشته‌های نیمه‌متمرکز خودداری نمایند. بدیهی است چنانچه پذیرفته‌شدگان رشته‌های متمرکز دارای تعهد، در ردیف پذیرفته‌شدگان نهایی رشته‌های نیمه‌متمرکز قرار گیرند، مطابق مفاد سند تعهد محضری اخذ شده با آنان رفتار خواهد شد.

- نتایج نهایی رشته‌های نیمه‌متمرکز حدوداً در اواخر دی ماه و یا اوایل بهمن ماه اعلام می‌شود، بنابراین پذیرش دانشجویان و آغاز تحصیل برای رشته‌های تحصیلی نیمه‌متمرکز از نیمسال دوم (بهمن‌ماه) خواهد بود.

- معرفی چند برابر رشته‌های نیمه‌متمرکز به عنوان قبولی نهایی محسوب نمی‌گردد، لیکن داوطلبانی که مراحل مختلف مصاحبه، معاینه و آزمون عملی را با موفقیت طی نمایند و در ردیف پذیرفته‌شدگان نهایی به عنوان قبولی توسط این سازمان اعلام نتایج شوند پذیرفته شده رشته نیمه‌متمرکز می‌باشند.

تبصره: از آنجا که پذیرش داوطلبان صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی (معدل کتبی دیپلم) صورت می‌پذیرد و نظر به اینکه دروس امتحانی داوطلبان دیپلمه با توجه به نوع دیپلم آنان (ریاضی، تجربی، انسانی و ...) متفاوت است، لذا چنانچه نوع دیپلم داوطلب با گروه آزمایشی که متقاضی آن می‌شود متفاوت باشد، درصد اعمال معدل کتبی متفاوت خواهد بود که در این خصوص توجه داوطلبان را به جدول ذیل معطوف می‌دارد.

جدول ضریب تأثیر اعمال سوابق تحصیلی (معدل کتبی دیپلم) با توجه به نوع دیپلم و گروه آزمایشی

نوع دیپلم	ریاضی فیزیک (کد ۱۰)	علوم تجربی (کد ۱۱)	ادبیات و علوم انسانی (کد ۱۲)	علوم و معارف اسلامی (کد ۱۸)	سایر عناوین دیپلم (کدهای ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۲۰)
گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی	۱۰۰	۷۴/۴	۳۱/۴	۳۱/۴	۳۱/۴
علوم تجربی	۸۰/۹	۱۰۰	۳۱/۴	۳۱/۴	۳۱/۴
علوم انسانی	۴۱/۲	۴۱/۲	۱۰۰	۱۰۰	۴۱/۲
هنر	۱۰۰	۱۰۰	۶۹/۸	۶۹/۸	۶۹/۸
زبان‌های خارجی	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰

۲-۲) گزینش بومی:

گزینش بومی بصورت بومی استانی، ناحیه‌ای، قطبی و گزینش به صورت کشوری (بدون بومی گزینی)، بر اساس مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی به شرح زیر در آزمون سراسری سال ۱۳۹۵ اعمال می‌گردد.

- برضی از اهداف بومی گزینی:

۱- کاهش مشکلات اقامتی و معیشتی دانشجویان و دانشگاه (نظیر مشکل کمبود خوابگاه، افت تحصیلی ناشی از دوری خانواده و مشکلات اقتصادی).

۲- کاهش مهاجرت‌های درون کشوری.

۳- گزینش بومی باعث خواهد شد تا داوطلبان هر ناحیه با امتیازات در نظر گرفته شده، بتوانند از امکان قبولی بیشتر در رشته‌های بومی بهره‌مند گردند.

- دسته‌بندی رشته‌های تحصیلی:

- دسته‌بندی رشته‌های تحصیلی: رشته‌های مختلف تحصیلی با توجه به ماهیت و گسترش در سطح کشور به ۴ دسته و به شرح جدول زیر، تقسیم‌بندی می‌شوند.

رشته‌های	توضیح
استانی	رشته‌های استانی به رشته‌هایی اطلاق می‌شود که در اکثر استان‌ها گسترش داشته یا از نظر کاربردی به متخصصان بومی نیاز دارند. اینگونه رشته‌ها در جدول (رشته‌های تحصیلی، زیرگروه، مقاطع تحصیلی و نوع گزینش) هر یک از گروه‌های آزمایشی مختلف در این دفترچه راهنما مشخص گردیده‌اند.
ناحیه‌ای	به رشته‌هایی اطلاق می‌شود که در اکثر استان‌ها وجود نداشته ولی در چند استان مجاور که به عنوان یک ناحیه بومی تلقی می‌شود (مطابق جدول ذیل در رابطه با دسته‌بندی نواحی بومی) موجود است. اینگونه رشته‌ها در جدول (رشته‌های تحصیلی، زیرگروه، مقاطع تحصیلی و نوع گزینش) هر یک از گروه‌های آزمایشی مختلف در این دفترچه راهنما مشخص گردیده‌اند.
قطبی	به رشته‌هایی اطلاق می‌شود که در اکثر نواحی وجود نداشته ولی در چند ناحیه بومی مجاور که به عنوان قطب بومی تلقی می‌شود (مطابق جدول ذیل در رابطه با دسته‌بندی قطب‌های بومی) موجود است. اینگونه رشته‌ها در جدول (رشته‌های تحصیلی، زیرگروه، مقاطع تحصیلی و نوع گزینش) هر یک از گروه‌های آزمایشی مختلف در این دفترچه راهنما مشخص گردیده‌اند.
کشوری	به رشته‌هایی اطلاق می‌شود که در اکثر قطب‌های بومی وجود نداشته و تنها در تعدادی از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی ارائه می‌شود. اینگونه رشته‌ها در جدول (رشته‌های تحصیلی، زیرگروه، مقاطع تحصیلی و نوع گزینش) هر یک از گروه‌های آزمایشی مختلف در این دفترچه راهنما مشخص گردیده‌اند.

- تعیین استان بومی:

ملاک‌های تعیین استان بومی داوطلبان به شرح ذیل است:

- الف) در صورتی که محل اخذ مدرک تحصیلی سه سال آخر دوره متوسطه (دبیرستان و یا هنرستان) برای داوطلبان نظام قدیم و محل اخذ مدرک پیش دانشگاهی و دو سال آخر دبیرستان برای داوطلبان نظام جدید در یک استان باشد، داوطلب بومی آن استان تلقی می‌شود.
- ب) در صورتی که محل اخذ مدرک تحصیلی سه سال آخر داوطلبی در یک استان نباشد، استان محل تولد داوطلب به عنوان استان بومی وی در نظر گرفته می‌شود.
- ج) داوطلبانی که سه سال آخر محل تحصیل را در خارج از کشور گذرانیده‌اند، استان محل تولد، استان بومی اینگونه داوطلبان تلقی خواهد شد.
- د) داوطلبانی که سه سال آخر محل تحصیل را خارج از کشور گذرانیده‌اند و همچنین استان تولد ایشان نیز خارج از کشور بوده است، استان بومی این قبیل داوطلبان تهران خواهد بود.

*** دسته‌بندی نواحی بومی کشور:** از مجموع چند استان مجاور، یک ناحیه بومی ایجاد می‌گردد. نواحی بومی به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول دسته‌بندی نواحی بومی کشور

استان‌های تابعه	نواحی بومی
البرز، تهران، زنجان، سمنان، قزوین، قم و مرکزی.	(۱) ناحیه یک
آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و اردبیل.	(۲) ناحیه دو
اصفهان، چهارمحال و بختیاری و یزد.	(۳) ناحیه سه
سیستان و بلوچستان و کرمان.	(۴) ناحیه چهار
بوشهر، فارس، کهگیلویه و بویراحمد و هرمزگان.	(۵) ناحیه پنج
کردستان، کرمانشاه و همدان.	(۶) ناحیه شش
ایلام، خوزستان و لرستان.	(۷) ناحیه هفت
خراسان رضوی، خراسان شمالی و خراسان جنوبی.	(۸) ناحیه هشت
گلستان، گیلان و مازندران.	(۹) ناحیه نه

*** دسته‌بندی قطب‌های بومی:** از مجموع چند ناحیه، یک قطب بومی ایجاد می‌گردد. قطب‌های بومی به شرح جدول ذیل می‌باشد.

جدول دسته‌بندی قطب‌های بومی کشور

استان‌های تابعه	قطب‌های بومی
البرز، تهران، زنجان، سمنان، قزوین، قم، گلستان، گیلان، مازندران و مرکزی.	(۱) قطب یک
خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، سیستان و بلوچستان و کرمان.	(۲) قطب دو
آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل، کردستان، کرمانشاه و همدان.	(۳) قطب سه
اصفهان، ایلام، چهارمحال و بختیاری، خوزستان، لرستان و یزد.	(۴) قطب چهار
بوشهر، فارس، کهگیلویه و بویراحمد و هرمزگان.	(۵) قطب پنج

- گزینش بومی در دوره‌های مختلف:

هر کدرشته محل در آزمون سراسری دارای ظرفیتی است. توزیع ظرفیت در آزمون سراسری متأثر از سهمیه‌ها و گزینش بومی می‌باشد (به غیر از رشته‌هایی که به صورت خاص از داوطلبان برخی استان‌ها یا شهرستان‌ها پذیرش می‌نمایند). یعنی برای هر کدرشته محل ظرفیتی برای سهمیه‌های مختلف در نظر گرفته می‌شود و داوطلبان واجد شرایط در آن پذیرش می‌شوند.

ظرفیت هر کدرشته محل پس از کسر ۲۵ درصدی سهمیه ایثارگران، با توجه به نوع گزینش رشته مطابق جدول ذیل در دوره‌های مختلف توزیع می‌شود:

- رشته‌های کشوری:** در رشته‌هایی که نوع گزینش آنها کشوری است ظرفیت هر کدرشته محل به نسبت تعداد شرکت کنندگان هر یک از سهمیه‌های مناطق یک، دو، سه و خانواده شهدا به تعداد کل شرکت کنندگان هر گروه آزمایشی تعیین می‌شود.
- رشته‌های بومی:** در رشته محل‌هایی که نوع گزینش آنها بومی (قطبی، ناحیه‌ای، استانی) بوده، حدود ۲۰ درصد ظرفیت به داوطلبان آزاد و مابقی آن به نسبت تعداد شرکت کنندگان هر یک از سهمیه‌های مناطق یک، دو، سه و خانواده شهدا در بوم مربوطه (قطب، ناحیه، استان) به تعداد کل شرکت کنندگان آن بوم در هر گروه آزمایشی اختصاص می‌یابد.
- تبصره: ظرفیت خالی مانده سهمیه ایثارگران به داوطلبان آزاد اختصاص می‌یابد.

جدول نحوه گزینش رشته‌های تحصیلی در رشته‌های تحصیلی دوره‌های مختلف

نام دوره	نوع گزینش
روزانه	استانی یا ناحیه‌ای و یا کشوری است که در جدول مندرج در صفحه ۳۰ همین دفترچه راهنما مشخص شده است.
نوبت دوم (شبانه)	بومی استانی
مجازی	گزینش بصورت کشوری است و بومی گزینی انجام نمی‌شود.
نیمه حضوری	بومی استانی
غیردولتی و غیرانتفاعی	بومی ناحیه‌ای
دانشگاه پیام نور	حدود ۷۰٪ از ظرفیت رشته‌های مراکز یا واحدهای آموزشی دانشگاه پیام نور در هر شهرستان به داوطلبان بومی آن شهرستان و حدود ۳۰٪ ظرفیت به داوطلبان بومی شهرستان‌های تحت پوشش مرکز یا واحدهای پذیرنده مطابق جدول نام مراکز و واحدهای دانشگاه پیام‌نور و شهرستان‌های تحت پوشش هر مرکز یا واحد (مندرج در فصل سوم همین دفترچه راهنما) تخصیص می‌یابد.

توضیحات:

- (۱) در رشته‌هایی که گزینش آنها به صورت کشوری است، بومی گزینی صورت نمی‌گیرد.
- (۲) در گزینش داوطلبان متقاضی سهمیه ایثارگران، بومی گزینی انجام نمی‌شود.
- تبصره:** بدیهی است تمامی قوانین و مقررات مربوط به سهمیه‌بندی مناطق و ایثارگران، در تمامی کدرشته محل‌ها اعم از کشوری، قطبی، ناحیه‌ای و ... مطابق مقررات اعمال خواهد شد.

- توزیع ظرفیت در رشته‌ها و دوره‌های مختلف:

هر کدرشته محل در آزمون سراسری دارای ظرفیتی است. توزیع ظرفیت در آزمون سراسری متأثر از سهمیه‌ها و گزینش بومی می‌باشد (به غیر از رشته‌هایی که به صورت خاص از داوطلبان برخی استان‌ها پذیرش می‌نمایند). یعنی برای هر کدرشته محل ظرفیتی برای سهمیه‌های مختلف در نظر گرفته می‌شود و داوطلبان واجد شرایط در آن پذیرش می‌شوند. در واقع سه عامل تعیین‌کننده در پذیرش داوطلبان عبارت است از: معدل کتبی دیپلم، استان بومی و سهمیه داوطلب. همانگونه که عنوان گردید میزان پذیرش بومی در هر یک از دوره‌ها بر اساس جداول فوق متفاوت است، که لازم است داوطلبان در زمان انتخاب رشته به آن دقت نمایند.

۳) شرایط و ضوابط کلی تحصیل در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی:

- دانشجو موظف و مکلف است کلیه مقررات عمومی ورود به آموزش عالی و نیز مقررات و ضوابط خاص مؤسسه آموزش عالی محل تحصیل خود را رعایت نماید.
- پذیرفته‌شدگان نباید برای شروع و ادامه تحصیل از لحاظ موازین شرعی و قوانین و مقررات منعی داشته باشند.
- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی تعهدی از لحاظ تأمین مسکن و خوابگاه و پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانشجویان ندارند، البته در این خصوص تلاش خود را مبذول خواهند داشت.
- صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جز در موارد تشخیص معاون دانشجویی مراکز آموزش عالی و تا سقف اعتبار هر مرکز، در قبال اعطای انواع تسهیلات به دانشجویان تعهدی ندارد.
- دانشجو ملزم به رعایت برنامه‌های زمانی، مکانی (در محدوده تأسیسات متعلق به مؤسسه) و درسی برای تشکیل کلاس، آزمایشگاه، کارگاه، عملیات صحرایی، کارآموزی و این قبیل امور که در دانشگاه‌ها و مؤسسات تدوین شده می‌باشد.
- هیچ دانشجویی مجاز نیست که همزمان در دو رشته و یا دو محل (اعم از مؤسسات دولتی و غیردولتی) تحصیل نماید، در صورت تخلف طبق آیین‌نامه انضباطی دانشجویان با وی رفتار خواهد شد.
- با توجه به محدودیت امکانات دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و لزوم توزیع عادلانه فرصت‌های موجود بین تمامی متقاضیان، پذیرش آن دسته از داوطلبانی که قبلاً با استفاده از امکانات دولتی (آموزش رایگان) تحصیلات خود را در رشته‌ای به اتمام رسانیده‌اند، در همان دوره (روزانه) امکان پذیر نمی‌باشد. این قبیل داوطلبان در صورت تمایل می‌توانند برای دوره نوبت دوم (شبانه) در همان مقطع متقاضی شوند و یا در صورت قبولی در دوره روزانه می‌توانند، با پرداخت شهریه همانند دانشجویان دوره نوبت دوم (شبانه)، در رشته مربوط ادامه تحصیل نمایند.
- دانشجویان دوره روزانه سنوات قبل (آزمون سراسری سال ۱۳۹۳ و ماقبل آن) که از معافیت تحصیلی استفاده نمی‌نمایند، برای شرکت در آزمون می‌بایست ضمن داشتن شرایط و ضوابط مندرج در این دفترچه راهنما، پس از اعلام نتایج نهایی آزمون سراسری سال ۱۳۹۵ و قبل از ثبت‌نام در رشته قبولی جدید، از رشته‌ای که در آن مشغول تحصیل هستند انصراف دهند.
- دانشجویان دوره‌های نوبت دوم (شبانه)، نیمه‌حضوری، مجازی و پردیس خودگردان (بین‌الملل) دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و همچنین دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و غیردولتی که از معافیت تحصیلی استفاده نمی‌کنند، می‌توانند بدون انصراف از تحصیل در این مرحله از آزمون سراسری ثبت‌نام و شرکت نمایند. بدیهی است در صورت موفقیت و قبل از ثبت‌نام در رشته قبولی جدید، لازم است از رشته قبولی قبلی خود انصراف قطعی حاصل نمایند.

۴) شرایط و ضوابط پذیرش دانشجو در دوره‌های مختلف تحصیلی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی:**۴-۱) شرایط و ضوابط کلی:**

- پذیرفته‌شدن در دوره‌های نوبت دوم (شبانه) و مجازی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و همچنین دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی و غیردولتی به عنوان یک نوبت قبولی از حداکثر دو نوبت قبولی مجاز در آزمون سراسری محسوب نمی‌شود.
- انتقال و تغییر رشته دانشجویان پذیرفته شده در هر یک از مؤسسات آموزشی به سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، بر اساس آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجو انجام می‌پذیرد. لذا داوطلبان لازم است در زمان انتخاب رشته و دانشگاه دقت لازم را داشته باشند. ضمناً پذیرفته‌شدگان در صورت درخواست تغییر رشته یا انتقال و یا هر دو به صورت توأم، می‌بایست از طریق مؤسسه آموزشی یا دانشگاه محل قبولی خود و بر اساس آیین‌نامه آموزشی مربوط اقدام نمایند.

۴-۲) رشته‌های تحصیلی دوره روزانه:

- دانشجویانی که در دوره روزانه آزمون سراسری سال ۱۳۹۴ (اعم از رشته‌های متمرکز و یا نیمه‌متمرکز) پذیرفته شده‌اند، منحصراً می‌توانند در این مرحله متقاضی رشته‌های تحصیلی دوره‌های غیر روزانه (نوبت دوم (شبانه)، نیمه‌حضوری، پیام نور، غیرانتفاعی، پردیس خودگردان و مجازی) شوند. بدیهی است این داوطلبان می‌بایست پس از اعلام نتایج نهایی این مرحله و قبل از ثبت‌نام در رشته قبولی جدید نسبت به انصراف قطعی از تحصیل اقدام نمایند.

- پذیرفته‌شدن در هر یک از رشته‌های تحصیلی دوره روزانه (اعم از متمرکز و یا نیمه‌متمرکز)، به عنوان یک نوبت از حداکثر دو نوبت قبولی در آزمون سراسری تلقی می‌گردد.

- داوطلبانی که با استفاده از سهمیه رزمندگان از سال ۱۳۶۸ به بعد و داوطلبانی که با استفاده از سهمیه شاهد یا ایثارگر از سال ۱۳۷۶ به بعد، یک بار در رشته‌های تحصیلی دوره روزانه در آزمون سراسری پذیرفته شده یا می‌شوند، اعم از اینکه از رشته قبولی انصراف داده یا در رشته قبولی ثبت‌نام کرده یا نکرده باشند، مجاز به استفاده مجدد از سهمیه‌های مربوط نخواهند بود.

۴-۳) رشته‌های تحصیلی دوره نوبت دوم (شبانه):

- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مجری دوره‌های نوبت دوم (شبانه) که در آزمون سراسری سال ۱۳۹۵ اقدام به پذیرش دانشجو می‌نمایند، از ارائه خوابگاه، وام تحصیلی، سرویس ایاب و ذهاب و تسهیلات رفاهی به دانشجویان دوره نوبت دوم (شبانه) بطور جدّ معذور می‌باشند. لذا به داوطلبان توصیه می‌شود انتخاب رشته خود را بومی نموده و رشته / شهر محل سکونت خود را انتخاب نمایند.

- دانشجویان دوره نوبت دوم (شبانه) تابع مقررات آموزشی دانشجویان دوره روزانه خواهند بود. مگر در مواردی که در آیین‌نامه طرح ایجاد دوره نوبت دوم (شبانه) مستثنی شده است. ضمناً برنامه‌های آموزشی دوره نوبت دوم (شبانه) عیناً همان برنامه‌های آموزشی دوره روزانه است.
- انتقال دانشجویان دوره نوبت دوم (شبانه) به دوره روزانه ممنوع می‌باشد.

- ساعات تشکیل کلاس‌های دوره نوبت دوم (شبانه) با نظر دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی پذیرنده تعیین و اعلام می‌شود.
- تعیین سقف واحدهای درسی برای هر نیمسال تحصیلی با توجه به سایر ضوابط و مقررات در اختیار شورای آموزشی مؤسسه آموزش عالی ذیربط خواهد بود.

- از دانشجویان دوره‌های «نوبت دوم (شبانه)» دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، بر اساس مقررات مربوط شهریه اخذ می‌گردد.
- بر اساس مصوبات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری میزان شهریه دوره‌های نوبت دوم (شبانه)، بر اساس مصوبات هیأت امنای دانشگاه‌های مربوط تعیین و از پذیرفته‌شدگان دریافت خواهد شد. لذا آن دسته از دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، که در دوره‌های «نوبت دوم (شبانه)» نسبت به پذیرش دانشجو اقدام می‌نمایند، موظفند جداول شهریه مصوب هیأت امنا را در پایگاه اینترنتی خود درج و به اطلاع داوطلبان برسانند.

- پذیرفته‌شدگان ملزم به رعایت تعهدات مالی در قبال دانشگاه مربوطه خواهند بود.
- کارمندان در صورت نداشتن مرخصی استحقاقی در موارد لزوم باید مرخصی بدون حقوق دریافت نمایند.

(۵) انتخاب رشته:**- انتخاب رشته در گروه‌های آزمایشی مختلف:**

الف) با توجه به اینکه ثبت‌نام و انتخاب رشته داوطلبان در این مرحله همزمان و منحصراً از طریق اینترنت امکان‌پذیر می‌باشد، لذا داوطلبان هر یک از گروه‌های آزمایشی پنجگانه، لازم است پس از انتخاب کدرشته محل‌های تحصیلی مورد علاقه خود، از گروه یا گروه‌های آزمایشی انتخابی، با مراجعه به سایت سازمان سنجش آموزش کشور به نشانی: www.sanjesh.org نسبت به ثبت‌نام و وارد نمودن کدرشته‌های انتخابی بر اساس تقدم علاقه اقدام و سپس یک نسخه از فرم ثبت‌نام و کدرشته‌های انتخابی خود را پرینت و بعد از کنترل مجدد کدرشته‌های انتخابی پرینت شده را نزد خود نگهداری نمایند.

ب) هر داوطلب می‌تواند منحصراً از گروه آزمایشی (یا گروه‌های آزمایشی) که در آن ثبت‌نام نموده است، انتخاب رشته کند.

ج) به همه داوطلبان (اعم از اینکه در یک یا چند گروه آزمایشی ثبت‌نام کرده باشند)، فقط یک فرم انتخاب رشته اینترنتی که حداکثر ۱۵۰ کدرشته در آن قابل درج است، ارائه می‌گردد. بنابراین لازم است کلیه کدرشته‌های انتخابی خود را (حداکثر ۱۵۰ کدرشته)، فقط در این فرم وارد نمایید.

- تذکرات:

- در انتخاب رشته بر اساس وضعیت ثبت‌نام خود اقدام کنید و انتخاب رشته از گروه‌های آزمایشی که در آن ثبت‌نام نکرده‌اید، خودداری نمایید. بدیهی است که انتخاب رشته از گروه‌های آزمایشی که متقاضی شرکت در آنها نشده‌اید، باطل است.

- در انتخاب رشته به شرایط و ضوابط مربوط به دوره‌ها (روزانه، نوبت دوم (شبانه)، مجازی، دانشگاه پیام نور و مؤسسات غیرانتفاعی) و رشته‌ها توجه داشته و کدرشته‌هایی را انتخاب کنید که شرایط و ضوابط آنها را دارا باشید.

- ملاک‌های انتخاب رشته:

- ۱- کلیه ضوابط، شرایط و مقررات مندرج در این دفترچه، در گزینش داوطلبان، ملاک خواهد بود. لذا لازم است به موارد ذکر شده توجه داشته باشید.
- ۲- در گزینش نهایی داوطلبان، معدل کتبی دیپلم آنان ملاک خواهد بود. لذا لازم است در زمان ثبت‌نام، معدل کتبی دیپلم خود را به صورت دقیق در تقاضانامه درج نمایید. بدیهی است مسئولیت درج معدل کتبی دیپلم بصورت غلط در هنگام ثبت‌نام، به عهده داوطلبان می‌باشد و چنانچه داوطلبی معدل خود را به اشتباه غلط درج نمود، پس از اعلام نتایج نهایی این سازمان نسبت به بررسی مجدد وضعیت داوطلبان با معدل واقعی (معدل صحیح) هیچگونه مسئولیتی ندارد. داوطلبان توجه داشته باشند در صورت مغایرت معدل کتبی واقعی و معدل کتبی اعلام شده در تقاضانامه ثبت‌نام، از ثبت‌نام پذیرفته شدگان ممانعت بعمل خواهد آمد.
- ۳- به کلیه ضوابط و شرایط دانشگاه‌ها، دانشگاه پیام نور و مؤسسات آموزش عالی غیرانتفاعی که در فصل سوم (پیوست‌ها) این دفترچه، که در سایت اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور درج گردیده و نیز توضیحاتی که در مقابل ستون ملاحظات برخی از کدرشته محل‌ها مندرج است، توجه داشته باشید.
- ۴- نظر به اینکه متقاضیان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی، لازم است واجد شرایط رشته مذکور (شامل: ۱- حداقل طول قد برای برادران ۱۶۵ سانتیمتر به بالا و برای خواهران ۱۵۸ سانتیمتر به بالا. ۲- قهرمانان تیم ملی در مورد مذکور (قد) مستثنی می‌باشند. ۳- حداقل دید چشم ۷/۱۰ (هفت دهم). ۴- داشتن سلامت جسمانی و ارائه گواهی تدرستی) باشد لذا به داوطلبان متقاضی این رشته تأکید می‌گردد چنانچه شرایط این رشته را دارا نمی‌باشند، از انتخاب آن خودداری نمایند. بدیهی است در صورت عدم رعایت ضوابط، چنانچه در ردیف پذیرفته شدگان نهایی قرار گیرند، پس از کنترل ضوابط از طریق مؤسسات ذیربط قبولی آنان «کان لم یکن» تلقی می‌گردد.
- ۵- انتقال و تغییر رشته از رشته محل‌های پذیرش دانشجو صرفاً بر اساس سوابق تحصیلی به رشته محل‌هایی که پذیرش آنها با نمرات آزمون سراسری صورت می‌گیرد، ممنوع است. لذا توصیه می‌شود که دقت و توجه کافی در انتخاب کدرشته محل‌های تحصیلی و اولویت‌بندی آنها بعمل آورند.

- فرایند انتخاب رشته:

- ۱- دفترچه راهنما (همین دفترچه) را از سایت اینترنتی سازمان سنجش دریافت و نسبت به مطالعه دقیق مندرجات آن اقدام کنید.
- ۲- کدرشته‌های انتخابی مورد نظر خود را از دفترچه استخراج و در فرم پیش‌نویس درج کنید.
- ۳- برای تکمیل فرم تقاضانامه ثبت‌نام و انتخاب رشته به سایت اینترنتی سازمان سنجش آموزش کشور به نشانی: www.sanjesh.org مراجعه نمایید.
- ۴- قبل از تکمیل فرم اینترنتی ثبت‌نام، کلیه اطلاعات مندرج در فرم پیش‌نویس خود را مجدداً کنترل نمایید.
- ۵- نسبت به وارد کردن اطلاعات خود از روی فرم پیش‌نویس در فرم تقاضانامه ثبت‌نام اینترنتی به صورت دقیق اقدام کنید.
- ۶- در مرحله بعدی به پیام‌های خطای احتمالی که به شما داده شده توجه کرده و نسبت به رفع آن اقدام نمایید.
- ۷- به عناوین رشته و دانشگاه که بر اساس کدرشته‌های انتخابی شما، نمایش داده می‌شود توجه کرده و آنها را دقیقاً با رشته‌های انتخابی تطبیق دهید. در این مرحله عناوین رشته‌ها در دوره‌ها و مقاطع مختلف، با رنگ‌های مختلف نمایش داده می‌شود. به این موارد دقت داشته و در صورتی که در درج کد اشتباه کرده‌اید، به مرحله قبل برگشته و اصلاح نمایید. چنانچه همه رشته‌ها و دانشگاه‌هایی که نمایش داده می‌شود، مورد تأیید شما است، به مرحله بعد بروید.
- ۸- در مرحله بعد دو امکان در اختیار شما قرار داده می‌شود، اول اینکه در صورتی که فرم تقاضانامه شما نیاز به تصحیح دارد، با زدن کلید مربوطه به صفحه قبل برگردید و در غیر اینصورت کلید تأیید نهایی را بزنید.
- ۹- در آخرین مرحله شماره پرونده ۷ رقمی و کد پیگیری ۱۶ رقمی به شما نمایش داده می‌شود، تأکید می‌شود که این شماره‌ها را یادداشت کرده و به صورت محرمانه نزد خود نگهداری کنید و حتماً فرم تقاضانامه تکمیل شده خود را چاپ کرده و تا اعلام نتایج، آن را نزد خود نگه دارید.
- ۱۰- در صورت نیاز به اصلاح اطلاعات فرم تقاضانامه ثبت‌نام، منحصراً می‌توانید در مهلت مقرر ثبت‌نام (۲۳ لافایت ۲۸ مرداد) نسبت به ویرایش آن اقدام نمایید.

تذکرات مهم:

- ۱- در کنترل کدرشته‌های انتخابی مورد علاقه خود، باید به اولویت انتخابی، مقطع تحصیلی رشته‌ها، دانشگاه محل رشته‌ها، شهرهای محل دانشگاه‌ها و دوره‌های تحصیلی رشته‌ها، دقت کافی داشته باشید.
- ۲- باید فرایند ثبت‌نام و انتخاب رشته را تا دریافت شماره پرونده و کد پیگیری ادامه دهید. بدیهی است تا زمانی که سیستم شماره پرونده و کد پیگیری به شما ارائه نکرده است، ثبت‌نام شما انجام نشده و بایستی مجدداً نسبت به تکمیل فرم تقاضانامه ثبت‌نام اینترنتی اقدام نمایید.

*** نکاتی چند در مورد انتخاب رشته:**

- آن دسته از داوطلبانی که در دو گروه و یا سه گروه آزمایشی ثبت‌نام نموده‌اند، لازم است کلیه کدرشته‌های مورد علاقه خود را از هر یک از گروه‌های آزمایشی مربوط از طریق اینترنت منحصراً در یک فرم انتخاب رشته از اولویت ۱ تا ۱۵۰ وارد نمایند.
- با توجه به اینکه گزینش داوطلبان در کدرشته‌های انتخابی بر اساس معدل کتبی دیپلم صورت می‌پذیرد، لذا اولویت کدرشته‌های انتخابی در فرم انتخاب رشته‌های تحصیلی صرفاً تقدم ترتیب علاقه داوطلب را به ادامه تحصیل در هر یک از رشته محل‌های انتخابی وی تعیین می‌کند و تأثیر دیگری در پذیرفته شدن وی ندارد.
- پس از اعلام نتایج برای پذیرفته شدگان هیچگونه تغییری در کدرشته قبولی داده نخواهد شد و اشتباهات صورت گرفته در انتخاب رشته بررسی نخواهد شد. لذا داوطلبان لازم است دقت کافی در انتخاب رشته و اولویت بندی کدرشته‌های انتخابی بعمل آورند.

جدول مقطع تحصیلی و نوع گزینش رشته‌های تحصیلی دوره روزانه دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

گروه آزمایشی	ردیف رشته	نام رشته	مقطع تحصیلی	نوع گزینش (دوره‌های روزانه)	
علوم ریاضی و فنی	۱۲۷	اقتصاد کشاورزی	کارشناسی	ناحیه‌ای	
	۷	آمار و کاربردها	کارشناسی	ناحیه‌ای	
	۲۸	ریاضیات و کاربردها	کارشناسی	ناحیه‌ای	
	۳۲	علوم اقتصادی	کارشناسی	قطبی	
	۳۳	علوم انتظامی	کارشناسی	کشوری	
	۱۷۴	علوم قرآن و حدیث	کارشناسی	کشوری	
	۳۷	علوم کامپیوتر	کارشناسی	کشوری	
	۱۹۶	علوم مهندسی	کارشناسی	کشوری	
	۱۵	علوم ورزشی	کارشناسی	کشوری	
	۴۱	فیزیک	کارشناسی	ناحیه‌ای	
	۹۳	کاردان فنی معدن	کاردانی	استانی	
	۹۴	کاردان فنی مکانیک	کاردانی	استانی	
	۹۵	کاردان فنی مواد	کاردانی	استانی	
	۲-۴	کاردانی علمی - کاربردی ارتباطات و فناوری اطلاعات	کاردانی علمی - کاربردی ارتباطات و فناوری اطلاعات	کاردانی	استانی
	۱۵۴	کاردانی علمی - کاربردی نرم افزار کامپیوتر	کاردانی علمی - کاربردی نرم افزار کامپیوتر	کاردانی	استانی
	۱۹۵	اقتصاد کشاورزی	کارشناسی	ناحیه‌ای	
	۱۹۱	اقیانوس شناسی	کارشناسی	کشوری	
	۱۳۵	ترویج و آموزش کشاورزی	کارشناسی	کشوری	
	۳۲	زبان و ادبیات عربی	کارشناسی	ناحیه‌ای	
	۱۴۱	زمین شناسی	کارشناسی	ناحیه‌ای	
	۲۲۵	زیست شناسی دریا	کارشناسی	کشوری	
	۲۲۷	زیست شناسی گیاهی	کارشناسی	ناحیه‌ای	
	۳۴	علوم اقتصادی	کارشناسی	قطبی	
	۳۵	علوم انتظامی	کارشناسی	کشوری	
	۱۵۵	علوم قرآن و حدیث	کارشناسی	کشوری	
۱-۲	علوم و مهندسی خاک	کارشناسی	ناحیه‌ای		
۱۱۱	علوم و مهندسی محیط زیست	کارشناسی	قطبی		
۱۸	علوم ورزشی	کارشناسی	کشوری		
۲۱۹	کاردانی اتاق عمل	کاردانی	استانی		
۶۳	کاردانی بهداشت حرفه‌ای	کاردانی	استانی		
۲۲۱	کاردانی بهداشت عمومی	کاردانی	استانی		
۶۴	کاردانی بهداشت محیط	کاردانی	استانی		
۲۲۳	کاردانی تکنسین سلامت دهان	کاردانی	استانی		
۷۱	کاردانی تکنولوژی تولیدات گیاهی	کاردانی	استانی		
۷۷	کاردانی تکنولوژی مرتع و آبخیزداری	کاردانی	استانی		
۱۹۳	کاردانی تولید و فرآوری خرما	کاردانی	کشوری		
۷۹	کاردانی علمی - کاربردی تولید و بهره برداری از گیاهان دارویی و معطر	کاردانی علمی - کاربردی تولید و بهره برداری از گیاهان دارویی و معطر	کاردانی	استانی	
۲۲۲	کاردانی علوم آزمایشگاهی	کاردانی	استانی		
۹۶	کاردانی مامایی	کاردانی	استانی		
۱-۰	کاردانی مدارک پزشکی	کاردانی	استانی		
۲۲۰	کاردانی هوشبری	کاردانی	استانی		
۲۴	مدیریت مناطق خشک و بیابانی	کارشناسی	کشوری		
۱۹۲	مهندسی تولیدات گیاهی	کارشناسی	کشوری		
۱۳۶	مهندسی جنگلداری	کارشناسی	کشوری		
۱۱۳	مهندسی چوب و کاغذ	کارشناسی	کشوری		
۱-۳	مهندسی زراعت و اصلاح نباتات	کارشناسی	قطبی		
۱۸۶	مهندسی زیست فناوری کشاورزی	کارشناسی	کشوری		
۱-۹	مهندسی شیلات	کارشناسی	کشوری		
۲۱۷	مهندسی صنایع مبلمان	کارشناسی	کشوری		
۱-۴	مهندسی علوم باغبانی	کارشناسی	ناحیه‌ای		
۱-۵	مهندسی علوم دامی	کارشناسی	قطبی		
۵۶	مهندسی فضای سبز	کارشناسی	کشوری		
۱-۷	مهندسی گیاه پزشکی	کارشناسی	ناحیه‌ای		
۱۱۲	مهندسی مرتع و آبخیزداری	کارشناسی	ناحیه‌ای		
۳۷	علوم اقتصادی	کارشناسی	قطبی		
۳۸	علوم انتظامی	کارشناسی	کشوری		
۱-۸	علوم قرآن و حدیث	کارشناسی	کشوری		
۱۳	علوم ورزشی	کارشناسی	کشوری		
۱۸	فرش	کارشناسی	کشوری		
۳۱	هنر اسلامی	کارشناسی	کشوری		
۲۷	آموزش زبان انگلیسی	کارشناسی	کشوری		
۲۳	زبان روسی	کارشناسی	کشوری		
۱۲	زبان و ادبیات ارمنی	کارشناسی	کشوری		
۲۵	زبان و ادبیات انگلیسی	کارشناسی	ناحیه‌ای		
۶	زبان و ادبیات ترکی استانبولی	کارشناسی	کشوری		
۱۰	زبان و ادبیات فرانسه	کارشناسی	کشوری		
۲۱	مترجمی زبان انگلیسی	کارشناسی	قطبی		

علوم ریاضی و فنی

علوم تجربی

علوم انسانی

هنر

زبان‌های خارجی